

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

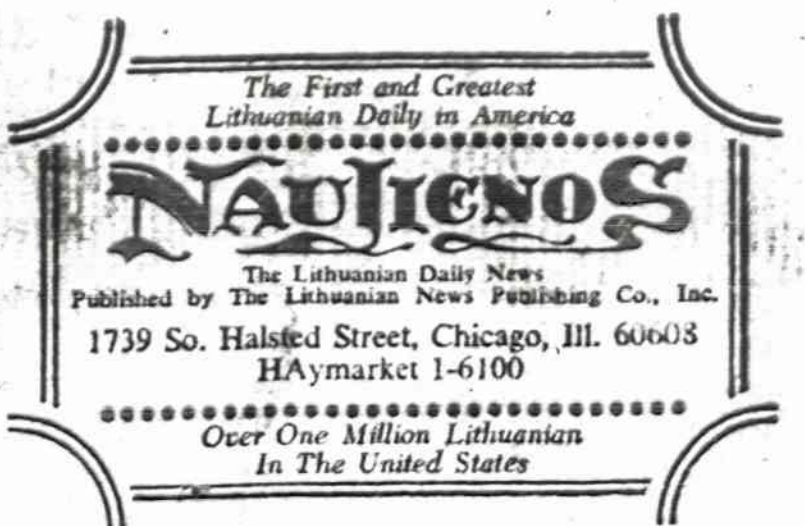
VOL. LXI

Price 15c

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Liepos-July 26 d., 1976 m.

NO. 175

EANES PRISAUKDINO PORTUGALU KABINETĄ

MOKSLININKAI BANDO PATAISYTI MARSE APGEDUSI VIKINGĄ I

Siunčia fotografijas Marso paviršiaus, bet sukluiavo spalvoti paveikslai

PASADENA, Cal. — Praeitą penktadienį sukluiavo Vikingo I rankena, kuri turėjo įdėti Marso paviršiaus žemės gabalėlį į Vikingo laboratoriją, o šeštadienį sukluiavo du radijo siuntėjai, perdavinėję spalvotus paveikslus.

Mokslininkai ir technikai yra įsitikinę, kad jiems pavyks išstumti tą žemės gabalėlį, įstrigusį į 10 pėdų vamzdelį. Mokslininkai ir technikai taip pat yra tikri, kad jiems pavyks surasti spalvotų filmų nesėkmės priežastis.

Traukia įdomias Marso fotografijas

Vikingas I visą laiką siunčia vis naujas Marso paviršiaus fotografijas. Foto aparatai pavyko padaryti toliau gulinties Marso kalvos fotografijas. Ši fotografija labai aiškiai buvo perduota Amerikos televizijai.

Mokslininkai stengiasi nustatyti tikslią vietą, kurioje Vikingas I nutūpė. Aplinkui Marsa besisukantis tuščias erdvėlaivis nuolat fotografuoja paviršių, bet atstumas yra toks didelis, kad nutūpusio Vikingo negalima įžiūrėti. Mokslininkai turi viso nutūpusio Vikingo I fotografijas, bet negali tiksliai nustatyti vietos, kur jis nutūpė. Visą jį maždaug žino, apskaičiavimai jį pasako, bet jie nori patį Vikingą pamatyti.

Prez. Fordas mažina popierizmą

WASHINGTONAS. — Prez. Fordas liepos 23 pareiškė spaudai kad jo įsakymu įvairios valdžios įstaigose vartojamos blankos bei žiniaraščiai skaičiumi žymiai sumažės, bet, vis dėlto, jų dar pasiliko didelis kiekis. Prezidento manymu, jie ir toliau reikia peržiūrėti, išmetant daugumą į šaušlavas.

Pereitais metais prezidentui įsakius mažinti popierizmą, formuliarų skaičius valdžios įstaigose sumažėjo 12,5%.

Pentagonas mažina kelionių išlaidas

WASHINGTONAS. — Gynbos sekretoriaus padėjėjas W. Brehm yra įsakęs mažinti kelionių išlaidas ir neapmokėti sąskaitų kongreso nariams, keliaujantiems kartu su Pentagono karininkais bei tarnautojais, jei JAV pasiuntinybės kasoje yra pakankamai pinigų sumokėti keliaujantiems kongreso nariui 75 dol. dienai. Tuo tikimasi išvengti dvigubų kongreso keliautojų "uždubio" ir sumažinti Pentagono išlaidas.

Vėsenis
Saulė teka 5:35, leidžiasi 8:18

Mirė J. J. Pakelienė

Šeštadienio rytą ilgomis ligomis sergančių žmonių namuose mirė Josephine Jurgelytė Pakelienė. Josios vyras, John Pakel Sr., buvo Chicagos Savings Bendrovės steigėjas ir ilgametis direktorius. Jis iki mirties buvo šios tautų bendrovės tarybos pirmininkas, o Filomena Pakelienė, glaudžiai su John Pakeliu bendradarbiavusi, buvo Chicago Savings prezidentė.

Josephine Pakelienė gyveno Pakelių vasarnamyje Indianoje, Lake of Four Seasons, 1182 Beachview Drive. Pas ją persikėlė josios dukterė Elene Phillips su vyru ir mergaite.

Ji gyveno tame dideliame vasarnamyje, kol praėjais metais ją ištiko širdies priepuolis ir kairysis šonas buvo paraližuotas. Jai teko būti keliuose lėto gydymo ligonijų prieglaudose. Ji tikėjosi persikelti į kitą, bet mirtis ją pirmą pakirto. Josios sūnus John Pakel Jr. buvo Chicagos Savings prezidentas. Jam mirus dėl nevykusios operacijos, jo žmona Filomena Pakel pavyzdinčiai tvarko Chicago tautų bendrovę, o dabar taupymo bendrovei jau pirmininkauja John Pakel Sr. anūkas.

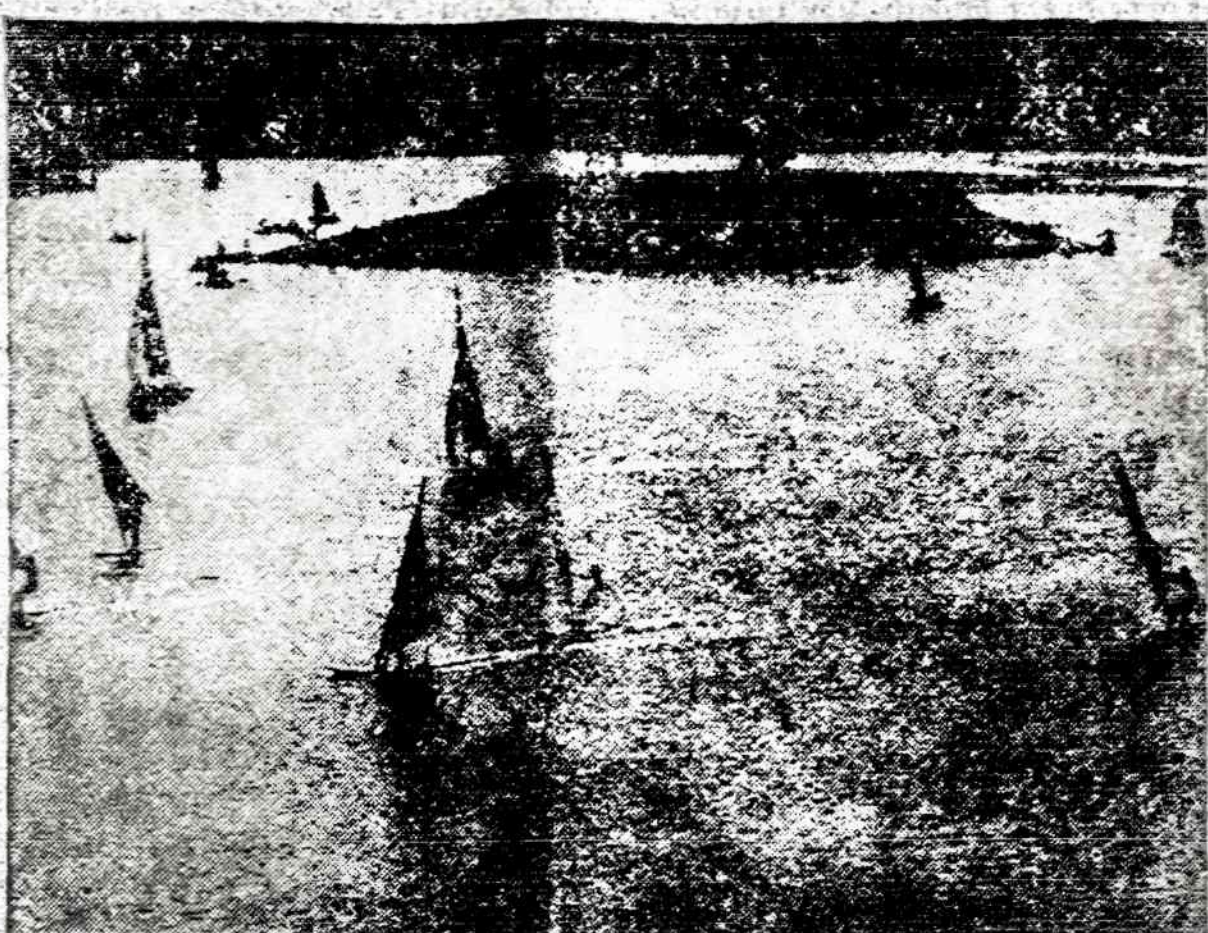
Senatas pakeitė mokesčių nuostatus

WASHINGTONAS. — Amerikos senatas liepos 23 d. pakeitė kaikiuruos mokesčių priedus. Jis nubraukė palengvinančius ligoniams mokesčių priedus, bet pridėjo kitus, kurie palengvina nubraukti nuo mokesčių išlaikymo išlaidas. Vienkart senatas prailgino mokesčių atskaitymo galia 1,7 bil. dol. sumoje smulkiems prekybininkams bei pramonininkams.

Visi senato mokesčių nuostatai pakeitimai sutaupys valstybės iždui milijonus dolerių.

Naujas Rusijos ginklas

MASKVA. — Prisimenant 15 metų sukaktuves, kai kosmonautas Gagarinas atliko pirmąjį erdvės skridimą, kosmanautų vadas lt. gen. VI. Salatovas rašo, jog Sovietų Rusija 5 metų laikotarpyje turės erdvėje nuolatine žmonių gyvenamą erdvę stotį, kuria galima bus laikyti ar nukreipti virš bet kokio žemės taško. Sovietų generolas apie tai rašydamas betgi nemini politinę ir ypač karinę tos stoties reikšmę.

Vakaru Vokietijoje, netoli Frankfurto buvo didelė duobė. Iš jos vokiečiai kasė žvyrų keliams ir namams statyti. Duobė vokiečiai prileido vandens. Karštomis vasaros dienomis dabar toje žvyrus duobėje plaukioja dešimtys laivelų. Vieni mokosi plaukti būrimis, o kiti karšią dieną atvėsta vandens paviršiuje.

GRAIKŲ KARO LAIVAI GRASINA TURKŲ LAIVUI TYRINĖTOJUI

Graikai neleis turkams ieškoti žibalo Limnos ir Mytelene salų vandenyse

ATENAI, Graikija. — Graikų karo laivai plaukia į Limnos ir Mytelene salų vandenis, kad sustabdytų graikų laivą, kuris minėtuose vandenyse nori ištirti, ar ten yra aliejaus klodai.

Jeigu toki ten būtų, tai turkų valžia nori pastatyti reikalingus vamzdžius aliejui į paviršių ištraukti, o vėliau jį valyti. Visai kitaip apie šį reikalą galvoja graikų vyriausybė. Graikai yra įsitikinę, kad prie minėtų salų esantieji žemės turai priklauso graikams, turkai neturi jokios teisės ten aliejaus ieškoti.

Graikų karo laivai yra gavę vyriausybės įsakymą pavyti turkų tyrinėjantį laivą. Jeigu jis nepaklustų, tai karo laivai įpareigoti pavaruoti prievartą ir išvaryti turkus iš graikų vandenų.

Tuo tarpu turkai visai kitaip galvoja. Jie yra pasiryžę ginti savo laivą, jeigu graikai bandytų prie jo kabinėtis. Kiekvienam aišku, kad šios dvi šiaurės Atlanto Sąjungos narės turės pirmą nustatyti, kurie vandenys kuriems priklauso.

Didžiausias britų laivas negali plaukti

LONDONAS, Anglija. — Pats didžiausias britų keleivinis laivas "Queen Elizabeth", nuplaukęs 80 mylių nuo Anglijos krantų, buvo priverstas sustoti ir apgesinti viduje kilusį gaisrą.

Laivas iš Southamptono plaukė į New Yorką. Jis vežė 1,200 keleivių, kuriuos aptarnavo 980 įgula. Laivo apačioje kilo gaisras, vienas jūreivis žuvo, o kiti gerokai nukentėjo.

Laivo vadovybei pavyko gaisrą apgesinti, bet laivas nebetinka plaukti vandenynais. Kapitonas nutarė grįžti į Angliją. Kol laivas bus pataisytas, tai jis bus paverstas hoteliu, kuriame keleiviai galės apsistoti.

Senų knygų paroda

CIKAGA. — Randolph ir Michigano gatvių kampe, Prudential pastate, vyksta senų knygų, rankraščių, raštų, žemėlapių ir gal būtinų pinigų paroda. Parodoje dalyvauja 78 viso pasaulio senienų rinkėjai bei pirkliai.

Anglas Colin Franklin yra parodoje išstatis 1905 m. rankraščių — originalą, aprašantį pirmą Europoje Automobilų kelionę. Rankraštis pajavirintas Prancūzijos impresionisto Pierre Bonnard piešiniais. Rankraštis vertinamas 200,000 dol.

Jungtinių Tautų Pasaulio Maisto Taryba nori, kad JAV įstotų į minėtą tarptautinę organizaciją ir savo laivus leistų šiai organizacijai dalyti "labiausiai reikalingiems kraštams". JAV norėjo, kad ir kitos valstybės savo laivų perviršius perleistų šiai tarptautinei organizacijai, bet jos neturi, ką tai organizacijai duoti. Agrikultūros sekretorius nenori, kad kitų valstybių šitovai dalytų Amerikos fermerių sugintą ir valdžios nupirktą maistą. Jie nori, kad pati Amerika nutartų kam tas maistas būtų skiriamas ir pati prižiūrėtų, kad jis nepatektų kam į spekuliantų rankas, bet elgtųsi į bedarbių burnas.

Kongreso atstovas Howe nubaustas

SALT LAKE City, Utah. — Demokratai partijos atstovas Allan Lowe pripažintą kaltu ir nubaustas 30 dienų kalėjimo arba 150 dolerių bauda. Prisieksieji teisėjai, išklause liudijimus, nutarė pripažinti jį kaltu, o teisėjas Raymond Uno tuojuo pasiskyrė baudą.

Kaltinamasis teisme nesigynė. Jį kaltino dvi policininkės, vaidinusios prostitutės ir bandžiusios išvilkti iš kongreso atstovo Howe pinigų. Kaip viena, tai antroji plačiai liudijusios teismui. Santykių atstovas su policininkėmis neturėjęs, bet jis tikrai jų siekė ir už tai nubaustas.

Prisieksiojo advokatas tvirtina, kad kaltinimai mesti rinkimų metu. Jis reikią įsitikinti, kad aukštesnė instancija panaikins sprendimą ir nuims bausmę. Atstovo žmona netiki, kad josios vyras būtų kreipęs į dvi jaunas policininkes. Teismas esąs suruoštas politiniais sumetimais.

Pietų Afrikos importas-eksportas

JOHANESBURGAS. — Pietų Afrika skelbia, jog jos prekių išvežimas į JAV per šiuos 5 m. mėnesius siekė 854 mil. dol. Per tą patį laiką 1975 m. buvo parauta prekių į JAV už 611 mil. dol. Ji iš JAV buvo įvežta prekių už 368 mil. dol.

Iš viso per ištisius metus P. Afrika įvežė prekių iš Amerikos už 3,59 bil. ir išvežė į Ameriką už 2,54 bil. dol.

Texaso b-vės pelnas

NEW YORKAS. — Texaco bendrovė skaitoma savo kapitalu ir apyvarta antroje vietoje Amerikoje ir trečioje vietoje lyginant ją su pramonės kitomis Amerikos bendrovėmis.

Texaco bendrovė pasigiria, kad antrame 3 m. ketvirtyje jos pelnas buvo 22,6% didesnis už 1975 m.

SOCIALISTŲ PARTIJOS VADAS NORI PRAVESTI EKONOMINES REFORMAS

Soares visą laiką glaudžiai bendradarbiavo su Portugalijos prezidentu gen. Eanes

LISABONAS, Portugalija. — Portugalijos prezidentas Antonio Ramalho Eanes šeštadienio popietę prisaikdino socialistų demokratų partijos pirmininko prof. Mario Soares sudarytą demokratinį 17 asmenų ministrų kabinetą. Portugalijos socialistai laisvų rinkimų metu gavo daugiausia balsų ir pravedė į parlamentą 103 atstovus.

Pagaliau lietus Europoje

Pagaliau pasibaigė ilgai trukusi sausra Europoje, kuri išvargino žmones ir išdžiovino laukus. Bet žemės ūkio irigacijos ir drenazės specai sako, jog reikia nuolatinio ir ilgo lietaus, kad žemė atsigautų ir pripildytų išdžiuvusius šunius ir ežerus.

Š. Italijoje lietus pasirodė su audra ir kruša. Aukštai kalnuose krito sniegas, o žemai, apačioje stiprus vėjas laužė medžius plėšė stogus. Prancūzijoje, pasak ūkininkų, lietus padėjo atsigauti javams, bet negalėjo išgelbėti kitų žemės ūkio augalų.

Belgijoje, Olandijoje, Danijoje dviejų colių vandens, ką užėję debesys išpylė, neužteko žemei įmirkinti: ūkininkai tebevaikšto sausais laukais. Anglijoje — tas pats.

Gi šaltas ir drėgnas vėjas iššiaurės jūros atnešė į Vokietiją perkūniją ir audras. Sniegas krenta vokiečių Alpėse ir temperatūra staiga krito iki 57 laipsnių Farenheito.

Žodžiu, gamtą tvarkas "ministris" Europoje yra jau gerokai nusėjęs ir nežino ką aro, arba, mažiausiai, buvo gerokai nusigėjęs.

Jugoslavija paleido "šnipą"

DENVER. — Pereitais metais Jugoslavijoje buvo nuteistas Jugoslavijoje gimęs Amerikos pilietis Laszlo Toth. Jį Jugoslavijos teismas buvo nubaudęs 7 metais kalėjimo už fotografavimą cukraus fabrike. Tokį amerikiečio Toth elgesį teismas pripažino šnipinėjimu.

Amerikos vyriausybės dėka, Toth, atsėdėjęs Jugoslavijos kalėjime 10 mėnesių, buvo paleistas. Atskridus į Ameriką, jį sutiko žmona, dukterė ir Great Great Western Sugar komp. atstovas.

Nuteistas spaudos atstovas pareiškė, kad jis buvo nuteistas neteisingai. Tai žinojo Jugoslavijos ir taipgi Amerikos vyriausybės. Jei Amerikos vyriausybė nebūtų klabinusi jo reikalų, jis būtų sėdėjęs kalėjime 7 metus.

JAV ambasadorius Belgrade L. H. Silberman pareiškė, kad rytų Europos reikalams skirtas valstybės departamentas rasomasis stalias nesirūpinąs Amerikos piliečiais užsienyje. Bet paleidus nekaltai sėdėjusį Toth, politinės klimato sąlygos pagerėjusios Jugoslavijoje, lygiai kaip

Iš viso Portugalijos parlamente yra 263 atstovai. Socialistai nesudaro reikalingos daugumos. Visos kitos politinės partijos turi daugiau atstovų, negu socialistai demokratai, bet kiekviena skyrimas yra mažesnė, negu socialistiškioji. Tokiais atvejais daromi koaliciniai kabinetai, kad vyriausybė parlamente turėtų reikalingą balsų skaičių. Socialistas Soares gali valdyti kraštą tikrai tuo atveju, jeigu kitos parlamente atstovus turinčios partijos socialistų planuojamom reformom pritaris. Jeigu nepritarų, tai Soares negautų reikalingo parlamento daugumos.

Kaip krašto prezidentas, taip ir kai kurių kitų partijų vadai žino, kad Portugalijai būtina reikalingos kelios naujos ekonominės reformos. Jeigu vyriausybė ir parlamentas nesims bendros akcijos, niekas tų reformų nepraves. Portugalijoje reformų klausimas jau senai brenė, bet nei viena politinė partija nesidrįso imti atsakomybės. Soares pažįsta kitų politinių partijų vadus, kurie pritaria pagrindinėms reformų mintimis, bet ekonominės reformos nėra populiarios, todėl partijų vadai nenori jų imtis. Kai reformos pradėdamos, tai vedamos nepaprastai ilgos diskusijos. Italijoje taip pat norėta reikalingas reformas praversti, bet partijų vadai niekad nepajėgė susitarti dėl pačių reformų. Socialistų partijos vadovybė sutiko imtis atsakomybę ir ryžosi praversti minėtas reformas.

Mario Soares yra universitetą baigęs, užsienyje studijavęs aukštos mokyklos pats dėstęs ekonomiką ir socialinius mokslus. Jis kelis metus dėstė Paryžiaus universitete. Soares yra labai gerai susipažinęs su praveistomis ekonominėmis reformomis Skandinavijoje, Vokietijoje, Olandijoje ir nepriklausomoje Lietuvoje. Soares yra aptaręs reformų reikalą su Portugalijos liberalais ir gavęs jų pritarimą patiems svarbiausiais klausimais spęsti. Pati svarbiausioji reforma yra žemės reforma.

Šį klausimą Soares keliais atvejais aiškino, bet bendradarbių šiai problemai nerado. Dabartiniu metu reformas daryti yra gana sunku, nes visame krašte dabartiniu metu yra 15% bedarbių. Be to, neramumų metais smarkiai padidėjo infliacija. Dabartiniu metu dvigubai. Be to, nuo 1975 metų Portugalijos užsienio prekybos balansas labai pablogėjęs.

ir prie valstybės departamento rytų Europos reikalams skirtu rašomojo stalo.

KELIONĖ Į PIETŲ ASIGALĮ

Rašo Vladas Rasčiauskas

Panelė McWinnie mane pradedo vedžioti po visą Palmę sloj. Pirmiausia ji man parodė mažytes žuvelas, plaukiojusias nedideliam keturkampiam baseinui. Ji tvirtina, kad tų žuvelių Arktikos vandenyse yra nepaprastai daug. Vietomis jos tokios mažytės, kad sunku pastebėti. Kai jos plaukia vandenyje, tai paprastai akiniui jų nepastebėsi.

Jos pastebimos tik tada, kai baseinuose. Jos gyvos: ėda, kvėpuoja, veisiasi, kaip ir didelės žuvis ir atlieka labai svarbią funkciją visoje Pietų gamtoje. Jeigu ne tos žuvelės, tai šiaurėje nebūtų pingvinų, ten ant ledų negulėtų ruoniniai ir Pietų Asigali jau nuo praeito šimtmečio nebūtų plaukęs, ruonius besivydamas, britų žvejotojas John Biscoe.

Pasirodo, kad visi banginiai maitinasi tomis mažomis, vis žūrinėmis žuvelėmis. Kita maža žuvelė, baigusi biologijos mokslus, atvažiavo čia prieš kelis mėnesius, žiūrėjo į tyrimą, ką tos žuvelės daro, kuo jos pacios minta ir svarbiausia, kas ir kaip jomis maitinasi. Jeigu ne panelė McWinnie, tai aš niekad nebūčiau žinojęs, kad Pietų Asigali yra tiek daug tų mažų žuvelių, kad jos tokios svarbios, kad valdžia arba privačios bendrovės leistų tokias stambias sumas žuvis tyrinėti, ir kad reikią baigti universitetą, jei nori mokėti tas žuvelės tyrinėti.

Pirmiausia jau buvo nustatyta, kad tomis žuvelėmis maitinasi ne tik kitos tiek tiek didesnės žuvelės, bet jomis maitinasi patys didžiausieji banginiai. Jie plaukioja įvairiais Pietų vandenimis, praeioja savo didelės žiotis kartu su vandeniu paime pilną burną mažų žuvelių ir vandenį iš burnos išspaudžia. Pasirodo, kad ta paipukė (vamzdelis) vandeniui išspausiti yra taip padaryta, kad jis išspaudžia tik vandenį, o viduje palieka žuvelę. Taip pat jau seniai buvo nustatyta, kad banginiai laimėjęs tas žuvelės mėgsta. Niekas negali taip užsigaržuoti, kaip tomis mažomis žuvelėmis. Be to, nustatyta,

kad tos mažos žuvelės turi visą maistą, kuris reikalingas banginiams misti, augti ir daugintis. Nustatyta, kad tos didelės, kurias mažos žuvelės išsunkios pacius geriausius syvus, išmeta — labiausiai banginiams reikalingos, nes jos su daro reikalingus chemikalus banginių šilumai kurenti.

Tokiame šaltėje negali misti ir tarpti jokios kitos didesnės žuvis. Joms vanduo nepaprastai šaltas, bet tos mažos žuvelės, kurios minta žole ir vadinamu planktonu, kurių žiotys, kaip banginio, tiksliai įtraukia vandenį, jį išspaudžia per žiaunas ir suėda, kas burnoje lieka, gali laisvai saltame vandenyje gyventi, veistis ir kitas žuvelės maitinti.

Šias mažas žuvelės, be banginių, ėda kitos truputį didesnės žuvelės. Jų niekas nedirina, žvynų nenukrato, uodegos nenukera. Didesnė žuvis, pačiapusi į savo žiotis tokią mažą žuvelę, ją tiksliai apskuta galva priesakin, o vėliau paleidžia tiesiai į vidų, kad žvynai nelikėtų ir asakos neužkliūtų. Tas didesnės žuvelės, ėda jau pingvinai, žuvėdros ir kiti plėšrieji Pietų Asigalio paukščiai.

Kai man pasakojo šią visą istoriją, tai išsijojau ir klausiau. Man tapo aišku, kad vertėtoja arba privačios bendrovės leistų tokias stambias sumas žuvis tyrinėti, ir kad reikią baigti universitetą, jei nori mokėti tas žuvelės tyrinėti. Pirmiausia jau buvo nustatyta, kad tomis žuvelėmis maitinasi ne tik kitos tiek tiek didesnės žuvelės, bet jomis maitinasi patys didžiausieji banginiai. Jie plaukioja įvairiais Pietų vandenimis, praeioja savo didelės žiotis kartu su vandeniu paime pilną burną mažų žuvelių ir vandenį iš burnos išspaudžia. Pasirodo, kad ta paipukė (vamzdelis) vandeniui išspausiti yra taip padaryta, kad jis išspaudžia tik vandenį, o viduje palieka žuvelę. Taip pat jau seniai buvo nustatyta, kad banginiai laimėjęs tas žuvelės mėgsta. Niekas negali taip užsigaržuoti, kaip tomis mažomis žuvelėmis. Be to, nustatyta,

Nr. 1 Puerto Rico katinas, pamatęs prasijojusią žuvį, ją susidomėjo ir pradėjo žiūrėti, kaip čia ta žuvis pateko. Jis nežino, kad čia pastatyti spastai katinams gaudyti.

A. Gečio ir dr. K. Bobelio dialogas

I
A. Gečys vis dar iki šiol graibstosi, tokiu neišmastytu samprotavimu, kuris liečia Helsinkio konferenciją. Jis cituoja M. Blyno samprotavimą. Jam jo pasisakymas daugiau reiskia, negu JAV prezidento duotas užtikrinimas Altos atšovams, kad šis Helsinkio deklaracija nėra Lietuvos okupacijos pripažinimas.

II
Tikrą AG pasimetimą rodo jo svaisčiojimas, kad Altos laisvinimo politika yra polinkis, besąlygiškai pritarti Valstybės Departamentui atstovaujamai linijai. Ar gi tai tiesa? Ar jis tikrai AG būtytį pateiktas, jei Altos veikėjai imtų kovoti Amerikos Valstybės pareigūnus taip, kaip juos kolonizuoja neatsakingi LB veikėjai. Taip kaip jie bauriai išvadiuoja žėdžiančių vardu Valstybės sekretorių Kisingerį. Arba kaip Braugo redaktorius rašė, kad tie, kurie pasirašė Helsinkio deklaraciją, Lietuvą parėdė už Judo sidabrinis. Man rodos, kad gerai padarė tie, kurie pašalino jaunimo demonstracijoje plakatus, žėdžiančius Amerikos vyriausybę. Ką turėjo daryti Altos pirmininkas, kai ji Amerikos prezidentas, pasikvietęs pareiškė užtikrinimą dėl Lietuvos okupacijos nepripažinimo? Matyt, Gečys būtų patenkintas, jei dr. K. Bobelis būtų tada ėmęs prezidentą koliauti.

III
Ar ne gėda LB pasiuntiniamis, kurie šiandien svarsto Valstybės įstatų duris, kai Amerikos aukštieji valdžios pareigūnai buvo jų niekinami ir prabeikė prodejo judėti. Mes nepėjome apžūti amerikiečių Arktikos bazę, aptarnautą didoko skaičiaus žmonių. Amerikiečiai mus visus man dagiai sutiko, savo gyvenimą parodė ir apipasačio, o vėliau pavaišino geriausią kaniadine. Galėjai gauti kokios tik norėjai, bet mes, išmetę po stiklinuką, daug negėrėme. Buvo vienas kitas mūsų ekspedicijos narys, kuris galėjo gerokai patraukti, bet didelė mūsų dauguma vengė. Nebuvo laiko. Mūsų kapitonas, padėkojęs už vaišes, visus amerikiečius pakvietė į savo laivą vakarienei. Turiu pasakyti, kad ji buvo nepaprastai skani ir puošni. Visi apsirėngė geriausiais savo drabužiais, pasipuošė gerai išlyginais kaklaraiščiais ir užkandžiavome. Laivo kapitonas padėjo bazės viršininkui už parodymą, kas tuos pietuose darosi, pasitarė dar padėkojo už tokią vakarienę. Mes visi buvome tiek patenkinti, kad šokome kelias valandas pacius geriausius šokius. Visuomet ateina laikas prie "Eisime, broleliai, namo..." Taip jis atėjo ir čia. Išsiskirstėme į kajutes ir užmigome. Aš nei nepajutau, kai laivas jau pradėjo palaukti toliau Pietus, į Asigalį.

(Bus daugiau)

vardžiuojami? Kaip turi jausis šiandien A. Gečys. Draugai paskelbus prezidento Fordo deklaraciją. Paverglųjų Tautų savaitės proga? Arba p. Kisingerio pareikšimas, padarytas Chicagoje, kad JAV Baltijos okupacijos nepripažintų.

IV
AG skelbia, kad Altos darbuotojai įsijungia į JAVLB skaldymą. Jis tai įrodinėja ne patikrintais faktais, o tik nu-girstais plekkeliais, bei netikromis informacijomis. Tikrai, kyla klausimas ar jis turėtų skristi lėktuvu į tolimąją Los Angeles miestą, už visuomenės suaukotas pinigų, kad ten jis galėtų klaidinti lietuvišką visuomenę, skleistį neapykantą vienų kitiems? Jei AG norėtų sužinoti, kur vyksta RLB susirinkimai ir kas iš tikrųjų įstatytais, tai galėjo pasileidauti pas RLB veikėjus.

Piktas AG prieikaštas Bobeliui, kam gi jį pasirašė atsisakymą, kviečiantį lietuvišką visuomenę, Vasario 16-sios šventės proga aukoti laisvinimo reikalams pinigines aukas. Ar gi tai nusikaltimas? Priešingai, yra pareiga raginti visuomenę aukoti laisvinimo reikalams. Kas galėtų sakyti, kad blogai padarė, jei po tokio raginimo atsisakymo pasirašė A. Gečys, Juozas Gaila ar net St. Barzdukas?

Bet tikrai, reikia apgailestauti, kai šios šventės proga LB vadai grobsto aukas bendruomenės reikalams, lyg rodos, jie neturėtų metų bėgyje kitų progų rinkti sau. Bet toks šių aukų grobstymas, tai dar ne vienintelė blogybė, yra dar ir kita. Juk tuo yra erzinama visuomenė, nslatoma vienas prieš kitus. Tai jau dvigubas nusikaltimas. Gal būtų geriau AG fylėti ir šio dvigubo nusikaltimo, daromo LB nekelti pasaulio lietuviams.

VI
AG ir vėl kartuoja tą pačią istoriją, nors jau daug kartų buvo dėl jos labai aiškiai ir išsamiai pasisakyta, kad Alla pasikvietė RLB atstovus dalyvauti Chicagoje veiksmų konferencijoje. Tokiu pat pagrindu, kokiu buvo pakviesti LB atstovai. Atvykusieji atėjo nepakenkti konferencijai, bet ją sustiprinti. Tik A. Gečio užsispyrimo dėka konferencija buvo sumenkinta. Atvykusieji RLB atstovų tarpe buvo savanorių kurėjų, kurie Lietuvos laisvę gindami daug daugiau yra nusipelnę, negu AG ar A. Zerr.

VI
AG klaidina visuomenę, kad RLB veikėjai yra atsisakę nuo laisvinimo darbų. Taip RLB veikla yra visai kitokio pobūdžio negu Altos ar Viko. Bet RLB niekad neatsisakys padėti minėtoms institucijoms vykdyti jų politinę veiklą. Bet RLB vadovai niekad nsteigs atskiras šalia Altos ar Viko politinei veiklai institucijas, niekad nesišs savo pasiuntinių į Valstybės Departamentą, jį aiškiai kovos su okupanto bendradarbiautojais.

VIII
Niekad RLB veikėjai ne nie-

kino tų veikėjų, kurie turi kitokią nuomonę ar pažiūrą dėl laisvinimo metodų, bet visada jie griežtai reaguos prieš tuos, kurie ards laisvinimo veiklą minėtų institucijų.

IX
AG rašo, kad Juozas Gaila kvietė Altą tartis. Man atrodo, kad tai neatitinka tiesai. Pirmiausia, jis turėjo pasakyti, jei kvietė, tai kas buvo Altai siūloma, kokias sąlygas Gaila statė Altos veiksmui. Jei tos jo pasiūlytos sąlygos reiskė Altos likvidavimą, tai koks gali būti susitarimas?

A. Svilonis

• Politechnikos institutas, Worcester, Mass., tebeaudia, ja tas pat kėdes su atramomis, nors tos dovanai gautos kėdės yra apie 90 metų.

• Osvaldas West buvo įrinktas Oregon valstijos gubernatorium 1911-14 m. Tos valstijos įstatymų leidėjai visai neskyrė pinigų jo tarnybiniams kelionėms. Gub. O. West dalyvavo vakarinių valstijų gubernatorių konferencijoje, Boise, Idaho, 900 mylių kelione jis atliko raitais, pakelėse prašydamas ūkininkus priimti pakvynėn.

Tėvynės Sargas
1975 m. Nr. 1 (34)
"Tėvynės Sargas" 1975 m. 1/34 numeris yra išspausdintas Tėvų Pranešimų spaustuveje Brooklyne. "Tėvynės Sargas" politikos ir socialinių mokslų žurnalas yra suleistas dr. Domo Jasačio, Mount Vernon, N. Y.

Šiam žurnalo numeryje pateptinti svarbesni straipsniai: A. J. Kasulaitis - Grėmė ir ryžtas; prof. Vl. Juodeikis - Markizmas ir moralė; prof. Al. Sešplaukis - Anei rašto anei druko (spaudos atgavimo septyniadesimties metines mininti); prof. J. Jakšto - Mindaugo kariū-

šaus, Ph. D. — Gabriel Marcel 1889-1973.
Toliau žurnale rasite: Sąrašą lietuvių politinių kalinių sovietiniuose kacetuose, Krikščioniškosios demokratijos grelose, Vliko ir Altos veiklos apžvalgą ir plačią įvykių kroniką.
Šis žurnalo numeris yra 144 psl., kainą 4 dol. Žurnalas yra gaunamas administracijoje: Tėvynės Sargas c/o Antanas Balčytis, 6819 So. Washenaw, Chicago, Ill. 60629 ir pas vietos knygų platintojus.

• Vienas žymiausių smuikininkų Fritz Kreisleris (1875—1962) turėjo labai gerą greičio poemą Karūną; vysk. Pn Bu — Prieš senajam Tėvynės vo mašinoms greitį iš motoro ar Sargui gimstant; G. Valanba tekinių užesio.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/4%
a year

PAID AND COMPOUNDED QUARTERLY

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

Mutual Federal Savings and Loan

222 WEST CERMÁK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon, Tue, Fri, 9-4 Thur, 9-8 Sat, 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Take stock in America.
Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

— NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, JULY 28, 1975 —

The all-American frankfurter adapts easily and tastefully to the economical, sure-to-please family dinner. Olive-Frankfurter Skillet Supper is an excellent choice for a low-cost, all-in-one dinner dish, because it costs only about 50¢ per serving for a family of five.

California ripe olives add a pleasing taste and texture, along with tomatoes and green onions simmered in a golden sauce. Cook it all in one skillet and serve it over mounds of thin spaghetti with fresh crusty rolls and butter. For only pennies this dish provides both meat and vegetables for a tasty dinner that goes together quickly and easily.

Choose canned California ripe olives in one of the smaller, pitted sizes for this dish (there are nine sizes to choose from—all the way up to Super Colossal).

OLIVE-FRANKFURTER SKILLET SUPPER

(Makes 4 to 5 servings)

1 1/4 cups canned pitted California ripe olives	1 (10 1/2 oz.) can condensed chicken broth
1 (1-lb.) package frankfurters	1 small bay leaf, crumbled
1/2 cup sliced green onions	1/2 teaspoon basil, crumbled
2 tablespoons cooking oil	1/4 teaspoon salt
1 (1-lb.) can tomato wedges	1/2 teaspoon pepper
	1 1/2 tablespoons cornstarch
	Thin spaghetti

Cut olives in wedges, cut frankfurters in 1-inch diagonal slices. Sauté olive wedges, frankfurters and onion in oil slowly for five minutes. Add tomatoes, broth, bay leaf, basil, salt and pepper. Bring to boil, lower heat and simmer, uncovered, five minutes. Blend cornstarch with 2 tablespoons cold water. Stir into the hot mixture and cook, stirring until mixture thickens slightly. Serve with hot spaghetti.

IVYKIAI IR ŽMONĖS SUSIVIENIJIME

(Tęsinys)

Keturius metus šitokia tautinė dviasia Susivienijimą vedęs kun. Burba toliau nebeužėjo prezidento kandidatūrai ir vietą užleido kun. Juozui Žilinskui pavesdamas jam 59 kuopas ir du tūkstančių narių.

Naujas vadas pareiškė, kad greta meilės tėvynei, stiprausiu patraukimu nariams gauti ir susivienijime prilaikyti, būsiąs "piniginis ryšis". Susilaikė kun. Burbos priekaištai, kad iš lietuvių vybės tvirtovės Susivienijimą nori padaryti apdraudęs bendrove. Kun. Žilinskas teisinosi sakymas, jei Susivienijimas nebus pritaikytas prie Amerikos lietuvių kasdienio gyvenimo, tai nepatruks didelių būrių, bet kurių, sakė, ir didžiausia tautinė meilė, nedaug naudos tau tai nešiu. Istorikas Astramskas nurodo, kad čia "Susivienijimas" jėga į naują gyvenimo tarpą, kuriame tikslu buvo statoma ne vien tautos, bet ir pavienių lietuvių gerovė.

Pirmausia buvo aptarkyta mokesčiai. Duoklės seniau, būdavo, išrenkamos kuriam nariui mirus, todėl nusidėdavo pomirtinių išmokėjimas. Kun. Žilinskas nustatė \$2 metinę, su mokamą iš anksto. Tokiu būdu, atsirado galimybė teikti kapitalų pomirtinėms ir atsargos fondams.

Svarbiausiu šio laikotarpio įvykiu buvo sąsąjūdos laikraščio — organo įkūrimas. Vardu jam parinkta Tėvynė ir pirmas numeris pasirodė žurnaliuku 1896 m. sausį. Redaktorius gyveno Mt. Carmel, Pa., o Tėvynę spausdino Juozas Paukštis Plymouth. Pirmuoju redakciniu pareiškė programą: "Susivienijimo organas, kaip iškliod, bus skradžiai pripildytas straipsniais pilnais karštos meilės nuavangiu tai tėviškei Lietuvai. Mylėsime Ameriką, mūsų primą motiną, bet labiau mylėsime ir didesnio labo geisime tikrai motinai Lietuvai. Amerikiečiais būsimė dėl to, kad Amerikos duona valgomė, o lietuviams, kad iš Lietuvos esame kilę. Amerikoje Lietuvą statysime tik tiek, kiek ji prisidės statyti tikrąją mūsų vieningąją tėvynę Nemuno pakraščiais."

Kun. Žilinskas mylėjo literatūrą ir Tėvynėje paskelbė poeto Adomo Mickevičiaus patriotinių vertimų ir kitų literatūros kūrinių. Jis buvo istorikas. Parašė 1-ąją Amerikos lietuvių "Lietuviai Amerikoje" ir nemaža straipsnių apie mūsų tautos kilmę ir senovę. Jis buvo visuomenės veikėjas. Pirmąninkaudamas komitetui suruošti Lietuvių skyrių pasaulinėje parodoje Paryžiu 1900 metais, jis, dr. Šliūpo ir kitų talka, suorganizavo arti \$3,000 aukų ir rado žmonių Lietuvoje skyrių rengti ir palaikyti šešetį mėnesių. Ta proga parašė pirmąją, ir kol kas, vienintelę Amerikos lietuvių iki 1900 metų išleistų knygų ir laikraščių bibliografiją. Tačiau, įkūrus skaldymosi kirminas, kuris galvą iškėlė Susivienijimui gimstant, vis įsimar kindamas labiau siautė Amerikos lietuviuose, nes ji rečiau pėnėjo nemokėjimas pagerbti kitų lietuvių skirtingą nuomonę. Vietoje pakantos, viešpatavo ne apykanta. Kultūrininkui, kaip kun. Žilinskas, ramiai dirbti Susivienijime pasidarė ne tik sunku, bet neįmanoma. Jis pasitraukė, neva sveikatos sumetimais, vietą užleisdamas kun. Kaupui, kuris pareiškė: "Vaidai ne dėl to, kad nuomonėmis skiriamės, bet dėl to, kad kiekviena partija turi savo siekius ir nori Susivienijimą jiems nukreipti. Jei uždavinį turėtų, barnių nebūtų. Susivienijimas vien pomirtinių."

Didžiausia to meto mūsų katalikų kultūrinė silpnė buvo stoka inteligentiškesnių kunigų ir pasauliečių. Antrame Susivienijimo seime 1887 metais Šliūpas jau pastebėjo, kad iš dviliks tuomet Amerikoje veikusių lietuvių kunigų, tik vienas buvo geras, o kiti, ar lenkininkai ar savanaudžiai. Bet Susivienijimą valdyti norėjo.

Kun. Kaupas buvo vienas inteligentiškiausių, tik, galia, neėjo su kun. Žilinsku ar kun. Juozu Žebriu, abu Susivienijimo Garbės nariai, kurie buvo užsitarę pagarbos pas samoninčius lietuvius, paprastai vadintus "nepraktikuojančiais katalikais". To vieton, kažkodėl, pa

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kainą \$2.00. Knygėlę jums bus pasiūsta, jei du dolerių atsiųsėt šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujiene galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRĮŽTAME. Idomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanas. 307 psl. Kaina \$5.

A. Pakalniškis, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai ir laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirstyti į 12 dalių. 296 psl., kaina \$5.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiai viršeliais. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštai virš.

Prof. Vaclo. Biržika, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis. 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00.

Henrikas Tomas — Tamašauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalnis ir Labguvos apskritys su idomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl. Kaina \$6.

P. Kesiūnas, TARP ŽALVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina \$3.

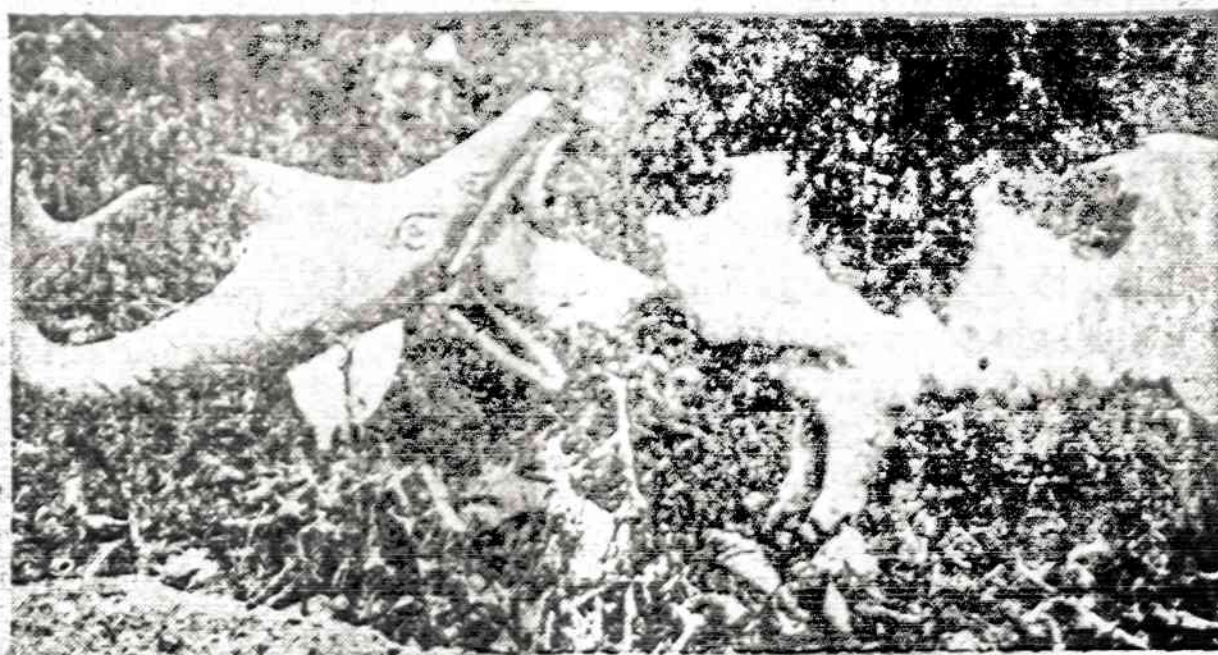
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. \$3.00.

M. Gudelis, POVLAS MILERIS. Biografinis bruožas 232 puslapiai \$3.00.

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Nr. 2. Puerto Rico katinas, istiklins, kad žuvis jam nesudaro pavojaus, pradėjo arčiau žiūrėti į josios liežuvi ir žiaunas, kad galėtų pirmusia jas griebti

ASTUONIOS DIENOS RUSIJOJE

Rusija eina prieš žmogaus prigimtį

National Review žurnalo septynių bendradarbių reportazas tarsi užbaigia Wm. F. Buckley Jr. savo rašiniui "Rusija Contra Naturam", padarydamas savo stebėjimų išvadas.

Atrodytų, kad Maskvos žmonės per paskutinius tris metus yra geriau apsiėmę, gauna truputį geresnius butus ir truputį mažiau varginamų baimės. Bet tai dar nėra ko džiaugtis dėl sovietų sistemos tikslingumo ir malonaus nuosirdumo. Tik dabar aukštieji sovietų vadai nėra tokie sadišiai, kokie buvo jų pranokėjai. Betgi žiaurumas tikrumoje jų sąžinės negražia bei neardo jiems ramybės, o jei nori ji

sviro karštuolio kun. Antano Miluko suraizgytam sąmokslui, o apie šio sugebėjimą sveikai galvoti organizaciniais ir visuo meniniais klausimais jau kun. Burba suabejojo vieno Susivienijimo seimo metu, kada kun. Milukas, to seimo sekretorius, surašė tokį protokolą, kad buvo niekam ir niekur netinkas.

Politinis oras Susivienijime pasidarė toks, kad pirmame šio šimtmečio seime kun. Kaupas tik trijų balsų perviršiu buvo išrinktas prezidentu, o 1901 metų seimo išvakarėse, ranius Centro sekretorius, Tamas Astramskas juo pareigą nariams organė pranešė: "Organizacijai telieka du keliai: būti tautiniu ar bažnytinu." Drama, reikiška, jau buvo parašyta, rolės išdalintos ir neišvengiamas suvadini mas turėjo būti atliktas.

Katalikų iš Susivienijimo išėjimą paliksime pasiskaityt naujoje istorijoje. Iš 1400 narių liko 610. Katalikai suorganizavo naują organizaciją vardu Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje, kuri išsiėmė Pennsylvanijos čarterį 1906 m. sausio 6 d. Nors čarteryje nepasakė, bet 1886 metų konstitucijoje yra pastraipa, kad nariais tegali būti "praktikuojant katalikų tikėjimą."

(Bus daugiau)

Ilgamečio BALFO pirmininko,

prelato J. B. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Giet viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtinui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei prisiųsėt čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimiti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato. 142 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

SEKMINĖS

Po Velykų didžioji bažnytinė šventė yra Sekminės. Sekminės yra sena augalų kultūros pavasario šventė. Sekminės buvo švenčiamos ne tik Lietuvoje, bet yra užuominų, jog jas šventė ir visos Europos tautos.

Apie Sekminių švenčių papročius ir apeigas yra daug aprašymų, bet deja, neapima visos Lietuvos kampelių, kuriuose bent kiek skirtingai toji šventė buvo švenčiama.

Mano apylinkė, prieš Sekminės šeštadienį, išsluodavo kiemą, išrėdavo pakiojimo ir patvorio žoles ir piktžoles, o po to išbarstydavo švarių balut smėlių. Prie trobos iš abiejų dūrų šonų statydavo po berželį. Jeigu būdavo kiemo tvora, tai ir prie vartelių, iš kiek vienos pusės, pastatydavo po berželį. Taip susidarydavo gražus žaliuojančių barželių miškas, įeinant į trobą, ar iš jos išeinant, reikėdavo pereiti pro tą berželių mišką. Pavasario beržų lapai turi malonų aromatą, tokiu aromatu pripildydavo visą trobą ir kiemą. Trobą puošdavo berželių ir žuolų šakomis, ar vainikais, įpindami į juos laukų ir pievų gėlių.

Piemenėliai karves kaitėdavo Sekminių rytą. Iš berželių kelnės — blue jeans, šilkinę skarelę, trumpųjų bangų radiją, Rolling Stones plokštelę, teisę apsigyventi Maskvoje. Į pastarojo dalyko kainą įeina vedybos su ten jau gyvenančiu, o paskiau skyrybos ir užmokestis.

Kaunterio ekonomija pradeda bujoti Sov. Sąjungoje. Tai yra tam tikras būdas gintis nuo totalitarinio komunizmo ir prie monė prieš valdžią korupciją, duodant mažą dalelę pelno ne daugeliui sovietų žmonių. Sovietų Sąjunga turėtų geresnę išeitį, jei korupcija būtų universal, ir su visais gyvenimo dalimi, bet jei ją paskelbtų legalia, artėtų prie laisvosios rinkos sistemos...

K. Petrokaitis

Daugumai sovietų piliečių detentė mažai ką tereikiška. Paklimas aprangos standartų ir kasdieninio vartijimo prekių yra nuopelnas ne atleidimo varžtų bei nervų, bet išradinimo taip vadinamos kaunterio ekonomijos dėka.

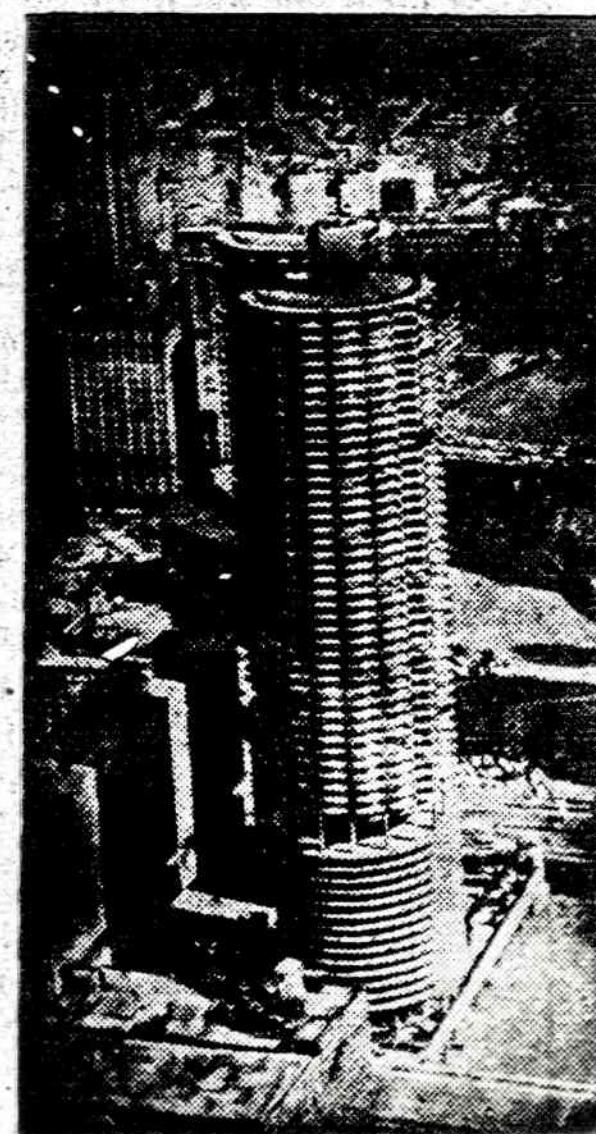
Nors rusų gyvenimo standartas yra labai žemas ir prilygsta tik mažiau kaip pusei mūsų, bet ten visuomet yra pinigų, nes ilgą laiką nebuvo už juos ką pirkti.

Amerikiečių turistai perka krautuvėse, į kurias maskviečiai neturi teisės įeiti. Tose bazėse jūs galite pirkti kavą, kailinę kepturę ir emaliuotą dėžę. Kaunterio ekonomijos technika yra sudaryta duoti progos ką nors nusipirkti už su taupyti pinigus. Į tai įeina leidimas pirkti mašiną, marško-

K. Petrokaitis

• Didžiausia nelygybė tarp vyrų ir moterų buvo ir dabar da bar tebėra Indijoje. Galonų gentis statydavo ant stulpų šiaudines arba bambuko medžio pašiūres su 2 laiptais — moterims ir vyrams.

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-4100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$36.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
tris mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$36.00
pusei metų	\$18.00
tris mėnesiams	\$9.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsienioose:	
metams	\$31.00
pusei metų	\$16.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Nauienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.	

Gudelis dar vaikšto be lazdos

Stasys Jokubka, neturėdamas Vilnės skaitytojų rimtos ir teisingos medžiagos apie "progresyvi" judėjimą Amerikoje ir apie kūrybingą darbą rusų pavergtose Lietuvoje, paleidžia tuščias pasakas. Negalėdamas pasakyti, kaip iš tikrųjų Lietuvoje likę broliai gyvena, ką jie valgo, kuo rengiasi ir kuo dvasinius savo poreikius tenkina, jis pradeda rašyti apie tai, kaip jis įsivaizduoja gyvenimą rusų pavergtose ir komunistų išnaudojamoje Lietuvoje.

Prisimines drąsų ir prasmingą Anglijos karalienės Elzbiotos II vizitą Washingtone, Bostone ir kitose Amerikos vietose, jis įsivaizduoja, kad būtų labai gražu, jei-gu ir Amerikos lietuviai nuvyktų į Vilnių ir atliktų tokią pačią kelionę, kokią šiomis dienomis atliko Anglijos karalienė. Amerikoje karalienė buvo priminta kaip britai dar Amerikoje, kaip amerikiečiai pasipiktinimo nepaprastai dideliais muitais, kap jie sukilo ir britus. Visai išvijo iš Amerikos. Ir nežiūrint į tokį smarkų smūgį Didžiajai Britų imperijai, karalienė ne tik aplankė prieš du šimtus metų Amerikojos kilišius revoliucijos vietas, mūsų laukus, paskaitė protestų dokumentus ir, svarbiausia paties prezidento ir daugelio aukštųjų pareigūnų Washingtone ir paskirose valstijose buvo nuosirdžiai priimta, pasikeista nuomonėmis apie praeiti ir priminta šių dienų tikrovė.

Jokubkos redaguojamam laikraščiui rašantis ti-pelis negalėjo atsidžiaugti tokiais šiltais Amerikos val-džios, Karalienės Elzbiotos II ir krašto gyventojų san-tykais. Visi nuosirdžiai pasikalba apie, rodos, netoli-mą Amerikos praeitį, kalbasi apie pačios žiauriausias scenas, bet be pykčio, visur matosi gera valia ir net drau-giskumas. Ne tik pats Jokubka, bet ir jo samdyti plunks-nagruviai bet ką atiduotų, jeigu Amerikos lietuviai nu-važioutų į Vilnių ir pasisveikintų su okupantų primes-tais valdovais. Jis užtikrina, kad jie būtų labai nuosir-džiai priimti, pavaišinti ir išlydėti. Karalienės sukeltas vizitas, šia proga pasakytos kalbos jiems iš galvos neiš-eina. Apie panašų vizitą jie galvoja dieną ir naktį, blai-viame stovyje ir sapnų pasaulyje.

Praeito penktadienio Vilnyje vienas slapukas šitaip visą reikalą aprašinėja:

"Šis pralaimėjusios monarchijos poelgis ilgai sukasi mano galvoje; kaip Anglijos karalienė, ne-tekusi tokios turtingos kolonijos, prieš daug metų išsprudusios iš Anglijos kontrolės, sveikino jos pi-liečius, linkėdama geros sekmės.

Šių minčių svaiginamas atguliau miegui ir sap-nau štai kokį sapną: Taip, rodosi, aiškiai viską matau, kaip Lietuvoje švenčia tarybinės santvarkos 50 metų gyvavimo sukaktį. Dalyvauju delegacijoje iš Amerikos atvykstančioje sukakties, proga pas-veikinti tarybų Lietuvą. Vilniaus aerodrome prie lėktuvo patiestas raudonas kilimas svečių pagarbai. Delegacijos priešakyje žingsniuoją. VLIKo pirmi-ninkas ponas Valiūnas ir ALTO pirm. ponas Bobe-lis. Žmonės jau suseng, suvargę, ilgų liežuvių ko-vų pralaimėjimai. Šalia raudono kilimo, lazdele pa-siramčiuodamas, kiutina Naujienų redaktorius M. Gudelis. Jis vengia koją paleisti raudoną kilimą. Mat, žmogus per daug metų Amerikoje gyvenan-čius tautiečius gąsdino raudonuoju pavojumi. Lyg tas bulius Ispanijoje, žmogaus su gyvuliu rungty-nių arenoje, su įtuzimu puola raudoną maršką. De-legaciją su gėlėmis sutinką tarybų Lietuvos atsto-vai. Per garsiakalbį sveikina svečius, atvykusius iš tolimos Amerikos Svečiai sveikina tarybų Lietuvos socialistinę respubliką, prieš 50 metų laimėjusią re-voliuciją, pakeitusią buržuazinę santvarką ir žen-giančią laimingą socialistiniu keliu." (Vilnis, 1976 m. liepos 23 d. 3 psl.)

Būtų labai gražu, jei šis kelių komunistuojančių lie-tuvių sapnas virstų tikrove, bet tai neįmanomas daly-kas. Jie turės tenkintis vien tik sapnų arba svajone, nes jų svajonės pagrįstos visai kitais elementais, negu kara-lienės Elzbiotos. Amerika sukilo prieš nepaprastai dide-lius vien tik arbatai britų uždėtus muitus ir išsilaisvino iš žiaurios lupikavimo imperijos, tuo tarpu lietuviai iki šio meto dar neišsilaisvino iš sovietinės — rusų valdžios primetų muitų. Amerikos lietuviai dar garsiau protes-tuoja, negu prieš du šimtus metų tai darė bostoniečiai, bet Lietuvą pavergę rusai ne tik muitų nesumazina, bet juos dar daugiau pakėlė.

Amerikiečiai, atsisakę mokėti muitus, atspalaidav-o nuo britų primestos valdžios šiam kraštui, tuo tarpu lietuviai iki šio meto rusų dar neatsikratė. Karalienė at-važiavo sveikinti demokratinio būdu rinktų atstovų, o pavergtos Lietuvos nuvažiavusieji Amerikos lietuviai turėtų sveikinti rusų lietuviams primestus kvilsingus. Anglijos karalienė, atvažiavusi Ameriką, gali laisvai kalbėti su prezidentu, kongreso atstovu, kiemo sargu, tuo tarpu Lietuvos nuvažiavęs mūsų tautietis turi būti labai atsargus, kad jam nepatartų to klausimo neliesti Ameriką atvažiavusi karalienė laisvai važinėja po visą kraštą, niekas jai kelio nepastvoja ir teismai negrasina, tuo tarpu Lietuvos nuvažiavusieji gali eiti tikrai tais ta-kais, kuriuos okupantas apstatė policininkais.

Kiek tai liečia Gudelį, tai galima pasakyti, kad iki šio meto lazda ramščiuoties jam dar nereikėjo ir nereikia. Jis važiuoja į darbą ir eina į susirinkimus visai be laz-dos. Vietoj lazdos, jis naudoja tikrus faktus ir teisingus duomenis, kurie kerta ir protą stipriai, negu storiausio-jį lazda. Jis ir toliau teisybe ir gyvenimo tikrove bandys apšviesti, ne tik svajojančių, bet ir sapnuojančių protus.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
SKELBKITĖS NAUJIENOSE

PASIAUKOJIMAS MOKSLUI

Trys "subezdžionėjusios" moterys; viena iš jų Birutė Galdikaitė

Kas neišmetė laukan Chica-go Tribune ketvirtadienio, lie-pos 22 d. laidos, patartina pa-žiūrėti to dienraščio TEMPO tuciją sekciją, dviejų pusla-pių spalvotai iliustruotą au-toriaus Peter Gernerio straipsnį apie tris mokslui savo jaunys-tės metus pašventusias mote-ris, viena iš jų lietuvaitė.

Antrašte "Women in the wild" "go apie for science" laisvai iš-vertus "Mokslui labui dykumo-jė subezdžionėjusios moterys" Peter Gerner aprašo tris mo-teris: Jane Goodall, 43, nuo 1960 metų gyvenančią su lai-kinėmis beždžionėmis-chimpan-zėe Tanganayikos ežero rytini-mis krantėse. Gombe Stenm Tyrinėtojų Centre Tanzanijoje (Afrikoje); Dian Fossey, nuo 1963 metų, studijuojančią kal-nų gorilas Afrikoje, ir kanadie-tę lietuvaitę 30 metų amžiaus Birutę Galdikaitę-Brindamour, kuri nuo 1971 metų su savo vy-ru Bon Brindamour gyvena vandeningoje Borneo salos džiunglėje, 800 ketvirtainių mylių rezervate studijuodami orangutangų gyvenimą ir jų papročius.

Jas visas tris tokių pareigū-imtis sugundė garsusis Ameri-kos antropologas Dr. Louis S. B. Leakey, kuris 1972 m. mirė širdies smūgiu, sulaukęs 69 metų amžiaus.

Chicago Tribune bendradar-bis Peter Corner gavo su jo mi-pis pasikalbėti Chicagoje, kur jos nesigarsindamos buvo at-vykusios, sukeldamos lėšų, kad savo tyrinėjimus galėtų toliau tęsti.

Dr. Leakey jautė, kad studi-juojant beždžiones jų origina-liame gyvenime dykumų raiš-tuose yra galima daugiau ir tik-riau patirti apie pirmys-čių žmonių gyvenimą ir socia-lišius papročius negu yra gali-ma studijuojant jų kaulų lie-kanas. Be to Dr. Leakey tei-singai nujaudė, kad tokioms studijoms moterys labiau tin-ka negu vyrai, ypač studijuoj-ant primatų motinų elgesį su jų vaikais-beždžionukais.

Jane Goodall su savo vyru Tanzanijos nacionalinio par-ko direktoriu Derek Briceso-nu trijų metų bėgryje tiek "su-kultūrinio" šimpanzės, kad jos pradėjo net mėsa "valgyti" ir kai kuriuos įrankius vartoti.

3000 valandų su gailomis
Antroji — Dian Fossey po

ilgesnių pastangų "susibičiu-liavo" su Afrikos gorilomis, kurios užauga iki 6 pėdų aukš-čio ir sveria iki 485 svarų. Pir-miausiai ji patyrė, kad gorilos, gyvendamos savo prigimtoje aplinkoje, buvo bailesnės už ją pačią ir ją pamačiusios bėg-davo pasislėpti. Miss Fossey pagaliau išgerino, kai pradė-jo elgtis visai kaip gorila: muš-damosi į krūtinę, krimsdama laukinės saleros ir pamėgdžio-dama gorilų "kalbą", kuri skamba kaip "Naom! Naom! Namom! Per 3.000 praleis-tų valandų su gorilomis, ku-rių Miss Fossey pagaliau prie-me kaip "išsigimusią" (albino) savo giminaitę ir jos nebeven-gė, per visa 3.000 valandų lai-ką tik penketa minučių ji ga-vo stebėti šokių tokį gorilų ag-resingumą.

Birutės gyvenamoji aplinka

Kanadietės lietuvaitės Biri-tės Galdikaitės ir jos vyro Rod Brindamour "rezidencija" nuo 1971 metų buvo maža, medžių žievės "sienomis" ir žolėmis dengtu stogu bakužė, apsupta giriomis ir balomis Borneo raištų gilumoje, 800 ketvirtai-nių mylių valdiškame rezerva-te, kur Birutė pradėjo ieškoti "pažinčių" su labiausiai žmo-nių vengiančia beždžionių veis-le orangutangais, kas malajų kalba reiškia "girių žmonė-mis". Birutės "miškų saugonė" (forest preserve) yra "pilna" įvairių gyvūnų, ypatingai nuo-dingų gyvųjų ir medžių, ku-rių žievės sunka nudegina odą.

Vienintelis Borneo raištose susisiekimasis yra upės ir jo-mis irkluojamos valtys, bet to-neužtenka ir Birutė su savo vyru Rodu žymią susisiekimą dalį praleidžia — iki juostos brisdami liūnų vandeniu, sau-godamiesi krokodilų.

Birutė pasakoja: "Pamenu, kai mums čia atvykus, visur buvo pilna siurblių. Jos pa-pampdavo mūsų kraujo prisi-siurbusios. Siurbėlės nepaste-bimai įsisiurbdavo visur: krau-jo prisigėrusios jos savo noru nukrisdavo nuo mūsų spran-dų, iš kojinių ir iš apatinių drabužių. Nuo amžinai drėg-no oro drabužiai ir avalynė čia supūva. Bet žmogus prie visko pripranta. Taip blogai nėra, kaip kad atrodo. Aš norėčiau studijuoti orangutangus visą savo amžių. Kai į mūsų UCLA (Los Angeles Kalifornijos uni-

versitetą) 1969 metais atvyko su paskaitomis Dr. Leakey, aš ten buvau ką tik baigusi stu-dentė), jis įsitikino, kad rim-tai esu susidomėjusi, ir surip-ko dar keletą dolių ir re-zultate Birutė ir Rod Brindo-mourai atsidūrė Borneo... su orangutangais.

"Orangutangai nėra aistrin-gi gyvuliai kaip "čimpai" (šim-panzės) arba gorilos. Jie yra baukštūs, švelnūs, lėtai judan-tys padarai, kurie 80 nuošim-čių savo amžiaus praleidžia vienasatėje, ir kaip vienintelė Azijoje esančių beždžionių veis-lė, mažai tėra ištirti ir žino-mi", pasakoja Birutė.

"Pradėjau kiekvieną rytą išeidama stebėti orangutangų, klausydamosi kur sausus ša-kos trakstelėjimo ar medžio šakos lūžimo. Raištuose ap-čiai yra labai daug privirtusių negyvų medžių ir tai buvo vie-nintelis pavojus. Kartais toks gyvuliukas (orangutangas?) mesdavo į mane šaką arba mėginavo užversti tebesto-vintį nebegyvą medį. Bet oran-gutangai manęs niekada nėra puolę. Jie žino, kad aš ir Rod jiems nekenkiame".

Pastebėjusi ka nors nepa-prasto, pavyzdžiui dvi oran-gų motinas einant su jų kidi-kiais, grįždavo namo kai tie gyvuliai nuedavo nakties poil-sio, ir vos auštai pradėjus auš-ti sekantį rytą grįždavo į savo vakarykščiai būta vietą. Neil-gai trukus ji buvo praleidusi daugiau kaip 5.000 valandų stu-dijuodama orangutangų elgs-ną ir užrašydama daugiau kaip 200 orangutangų vartojamų maisto produktų.

Beždžionė liekų beždžionė

Indonezijos valdžia Birutės studijas sutiko labai entuzias-tingai, net pastatė pusiauinkelės namus raišties orangutangų vaikams našlaičiams auklėti, užaugusiems ir raištus paleisti. Birutė iki šiol užaugino ir i orangutangų bendruomenę gra-žino 35 "civilizuotus" prima-tus. Pamestiniukams, rastini-ukams našlaičiams daugejant Brindamourų namuose, greit jiems patiemis nebebuvo vietos ir teko iki keturių beždžionių ky paimti į savo lovas.

Palikti savo valiai, orangu-giukai nieko neturkūs visą jų bakužę sugriautų. Šiaudinis stogas nebeapsaugo nuo lie-taus, augintiniams stoge pada-rius skyles. Viena orangutangė "moteris", pavadinta vardu Ak (Nukelta į 5 psl.)

PAVASARIS EINA KARPATŲ KALNAIS

Rašo Dan Kuraitis

REIKALAI VYSTĖTI ŽAIDŲ GREITUMU

Nspėjo Dubčekas išsimiegoti, rūgpiūšio 3 diena jau vyko Varšuvos pakto valstybių pasitarimas Bratislavoje. Jis buvo toks skubus ir pasibaigė taip greitai, kad čekai nežinojo, kas čia atsitiko. Europą ap-skrįjo žinios apie čekams kylančią didelių pavojų. Pa-čioje Pragoje pradėjo nerimauti ne tik paprasti partijos žmonės, bet balsą pradėjo kelti studentija. Pragoje prie valdžios rūmų susirinko apie 300 stu-dentų, kurie reikalavo pasiaiškinti, kas atsitiko Bra-tislavoje: Čekų valdžia pardavė kraštą rusams, ar pajėgė nuo jų apsiginti. Kalbinimai labai dideli. Jie

tuojau aplėkė visą Pragą. Žmonės pradėjo rinktis prie valdžios namų ir kelti balsesnius reikalavimus.

Parlamento pirmininkas Smrkovskis ir ši kartą pirmas kalbėjo. Žodį turėjo tarti ir generolas Svobo-da. Jis pakartotinai pareiškė savo įsitikinimą, kad so-vietų valdžia negalės daryti čekams tokio dalyko, nes jis pats kartu su rusais kovojęs prieš nacius ir atvė-dęs į Čekoslovakiją geriausius čekų tautos sūnus vo-kiečiams iš Čekoslovakijos išvyti. Kalbos prie valdžios rūmų reikalo nepakeitė, nes iš Europos ateinančios žinios nieko gero čekams nežadėjo.

Studentai reikalavo, kad į Bratislavos pasitarimus būtų pakviestas Rumunijos komunistų partijos pima-sis sekretorius Ceausescu. Pasirodo, kad į Bratislavos pasitarimus Ceausescu nebuvo pakviestas. Teko ajš-kinėti, kodėl jis negalėjo būti pakviestas. Pasirido, kad jis rusus labai gerai pažino, ir į jokių suokalbūis, daromus vienos Varšuvos pakto valstybių prieš kitas valstybes nesutiko eiti. Jis aiškiai pasakė pačioje Var-šuvoje, kad sovietų karo jėgos neturės teisės įžengti į Rumuniją.

kinėti, kodėl jis negalėjo būti apkiestas. Pasirido, kad Prezidentas Svaboda ramino susirinkusius, patarda mas jiems skirstyti, pranešimu. Jugoslavijos komunis-ga. Ši žinia sukėlė didelio džiaugsmo. Čekai turėjo du draugu: toli matantį Ceausescu ir čekų draugą Ti-to. Jiems buvo labai smagu, kad Tito rengiasi atskris-ti į Pragą didžiausio pavojaus metu.

Bratislavos konferencija buvo trumpesnė ir reik-lesnė. Po visų ginčų Vienoje ir po visų aiškinimų. Bratislavoje padaryta pertrauka. Sekančią dieną pa-aiškėjo, kad be Brežnevo ir Dubček, Bratislavoje dar dalyvavo Ulbrechtas, Vokietijos komunistų partijos

vadas, Jonas Kadaras, Vengrijos komunistų vadas, Todoras Živkovas, Bulgarijos komunistams primes-tas vadas ir Vladilsovas Gomulka, Lenkijos komunis-tų vadas.

Niekas nežino, ką Dubčekas suvažiavusiems pasa-kojo, kad jam pavyko įtikinti suvažiavusius, kad ke-liamas nerimas yra visai be pagrindo. Čekai neįsei-na iš Varšuvos pakto, čekai sustabdys, visas žinias prieš kitas Varšuvos Pakto valstybes, ir čekai, Ulbre-chtui reikalaujant, sustabdys visas žinias apie dide-snę laisvę ir kt.

Bet geriausią žinią visiems krašto gyventojams pranešė parlamento prezidentas Smrkovskis, pasku-tinis sovietų kareivis apleidžia čekų teritoriją. Tai buvo pats didžiausias džiaugsmas visai Pragai ir vi-siems čekams. Bet ši žinia pasirodė apgaulinga. Ru-sai norėjo išvažiuoti, bet "negalėjo". Čekai dar nebu-vo pataisę visų tiltų, kuriais galėtų laisvai prava-žiuoti sunkūs sovietų karo vežimai.

GOMULKA BUVO NEPATENKINTAS

Vladilsovas Gomulka pats turėjo daug bėdos, kol jis atskirė sovietų karo jėgų, bet atvažiavęs į Bra-tislavą pirmas pareiškė, kad jis nesuprantas, kuriais sumetimais jis čia pakviestas ir ką lenkai čia turi da-ryti. Jis pridojo, kad Varšuvoje buvo padaryti pa-grindiniai nutarimai, jų reikėtų visiems ir laikytis.

Dubčekas tuojau pastebėjo, kad Čekoslovakija Var-šuvos pasitarime nedalyvavo, todėl tie pasitarimai negalioja. Jis pareiškė, kad čia konferencijai Varš-vo nutarimų nėra. Jeigu konferencijos atstovai ban-dys ką primesti čekams Bratislavos konferencijoje, tai Dubčekas ne tik patį Gomulką, bet ir visus kitus konferencijos dalyvius informavo, kad čekai išeis iš

konferencijos. Čekai nekludys kitiems dalyviams po-sėdžiauti, jie galės pasitarimus tęsti ir be čekų, bet čekai nepriims Varšuvos nutarimų ir neeis Bratisla-voje primesti čekams nepriimtinių dalykų.

Šis Dubčeko pareiškimas paveikė visus konferen-cijos dalyvius. Veliau Dubčekas pradėjo aiškinti če-kų poziciją įvairiais tarptautinės politikos ir krašto ekonomijos klausimais. Gana svarbiu savo pareiški-mu Dubčekas įtikino ne tik patį Brežnevą, bet ir ki-tus konferencijos dalyvius, kad joks karas nereika-lingas, kad čekai tikrai gero komunizmo nori, kuriems būtų gaminama daugiau prekių ir kad visi žmonės galėtų geriau ir gražiau gyventi. Jis pradėjo pasakoti apie svarbesnius komunistinius principus, patardamas visiems jų laikytis. Jis net suvažiavusiems priminė, kad jis atsiprašė Brežnevo. Ciernoje vienu metu jis labai aštriai prastaręs prieš Brežnevą, kuris pakilo ir nuėjo į savo vagoną. Tuojau šoko kiti sovietų poli-tinio biuro nariai reikalaudami, kad jis nueitų, Brež-nevo atsiprašyti ir jį atsivestų. Dubčekas tai padaręs.

Bratislavoje paaiškėjo, kad Kosyginas, Brežnevas ir net Suslovas buvo priešingi sovietų karo jėgų pa-siuntimui į Čekoslovakiją, tuo tarpu Pogdornas ir Kiriolienka visai nenorėjo lartis su Dubčeku. Jie bu-vo įsitikinę, kad geriausia pasiųsti karo jėgas į Čekos-lovakiją ir baigti visą reikalą. Jie iš viso nenori klau-syti Dubčeku.

Tuo tarpu sovietų spaudoje prasidėjo kitos rūšies propaganda. Ten buvo spausdinami čekų komunistų pareiškimai, priešingi Dubčeku ir visos Čekoslovaki-jos pozicijai. Dubčekas žinojo, kad reikalas rimtesnis. Kai sovietų spauda užima tokią poziciją, tai yra labai rimtas įspėjimas.

(Bus daugiau)

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS

2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepi, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA

Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET

Ofis: HElock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1-7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-5 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

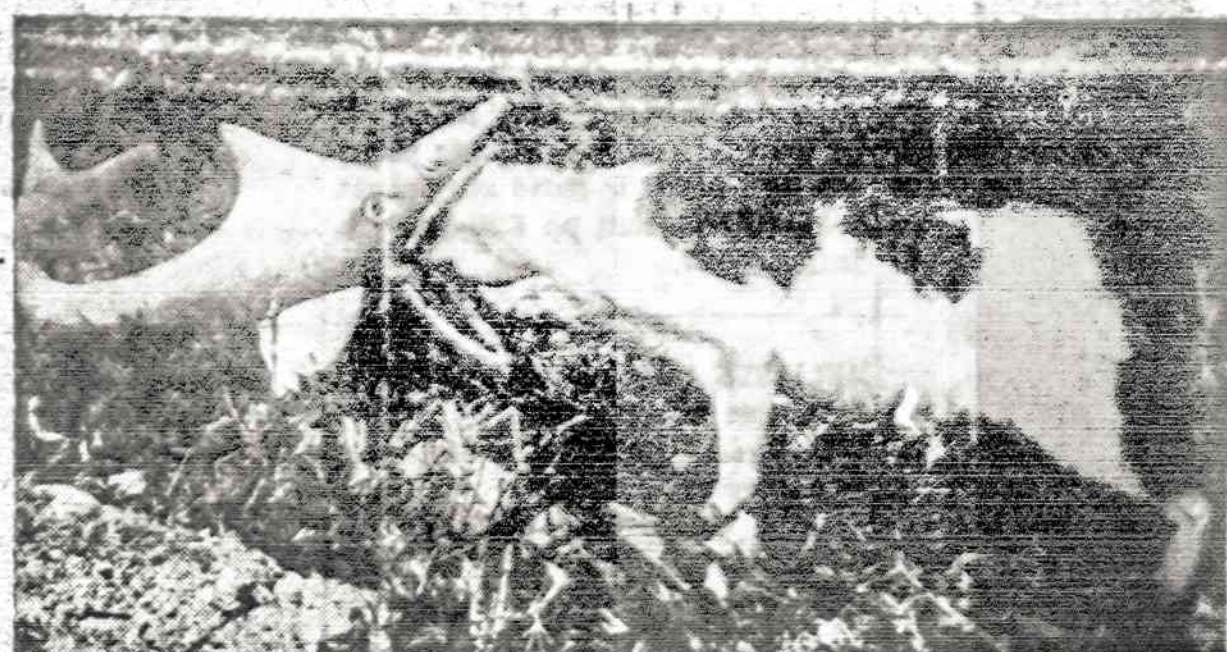
ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

ir šeštadienį, 8-3 val.
ir šeštadienį, 8-3 val.

Nr. 3. Puerto Rico katinas, [kūnas liežuvį] į žaunas, nepajuto, kaip jo galva buvo stipriai geležinių spąsų suspausta. Žuvis katino jau nepaleido. Jam buvo nulupęs kailis.

Los Angeles, Cal.

Verta padirbėti Vasario 16 gimnazijai

Šį pavasarį iš Vokietijos į Ameriką buvo atvykęs Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius. Aplankė jis kai kurias lietuvių kolonijas ir nupasakojo lietuviškosios gimnazijos džiaugsmus ir rūpesčius.

Džiaugtis yra ko, kai kiekvieną metų pavasarį išduodami jaunuoliams gimnazijos baigimo pažymėjimai, o rūpesčių ir liūdesio kelia, mokinių skaičiaus mažėjimas, nes kartu atsiranda didesni piniginių problemų ir išskyla klausimas, kiek ilgai gimnazija galės išlaikyti? Jei dar labiau nukristų mokinių skaičius, tai esama pavojaus, jog V. Vokietijos valdžia galint nutraukti gimnazijai duodamą paramą. Reikia, kad daugiau mokinių atvyktų iš Pietų ir Šiaurės Amerikos.

1972 metų pavasarį gimnazijos direktorius Natkevičius, Ameriką laukdamas, buvo su stojes ir Los Angeles mieste. Čia jis viešame susirinkime padarė prašymą visuomenei apie gimnazijos problemas. Šį met direktorius, gal dėl laiko stokos ir gal taupydamos keles išlaidas, į Los Angeles nebuvo atvažiavęs, bet losangeliečiai, kurie seka spaudą, kuriems rūpi gimnazija, žinių gavo iš spaudos. Štai, vienas Santa Monica miesto lietuvis birželyje, per paabliečių šokių ir dainų šventę Hollywood Palladium, mane su maloniais priekaištais pasveikino — gimnazijos reikalais susirūpinęs.

Kodėl niekas spaudai rašančiųjų neparašė apie Vasario 16 gimnaziją? — kalbėjo santamoniškai. — Ar negirdėjote, jog gimnazijai reikia daugiau mokinių? Negi neatsirastų Amerikoje bent dešimt šeimų, kurios sutiktų pasiųsti savo vaikus į Vokietiją mokytis? Jei prieš tokios pa-

dėties, kad gimnazija bus uždaryta, tai tada kaltinimus rašančių neturks!

Nutilo gimnazijai remti būreliai

Tiesa, Vasario 16 gimnazija čia lyg ir pamiršta. Ankščiau čia veikė du gimnazijai remti būreliai, kurie iš narių po dolerį mėnesinio mokesčio surinkdavo. Vieno būrelio vadovė, reikia manyti, amžiaus naštos ir sveikatos rūpesčiais turėjo apilti, kai kito pavaduotojo reatsirado, bet antrojo būrelio vadovas, dar stiprus, dažnai kitokia savo visuomenine veikla pasigarsina, tačiau apie Vasario 16 gimnaziją tyla.

Yra čia buvęs net graudulingai juokingas nuotykis. Kai gimnazijos direktorius 1972 metais losangeliešiams kalbėjo, balsas pasiprasė vienas vietinis ir pradėjo dėstyti savus nuopelnus vietos viešimo srityje. Iš vietos atsiliepta, jog susirinkta gimnazijos direktoriaus pasiklausyti, o ne vietinio kalbėtojo, tad tasai kalbėtojas vėliau gimnazijai duotų pinigų, negu kitų laiką gaisines. Kalbėtojas prieš nutildamas iš didžiulio pratę, jog jau išrašęs šimto dolerių čekį.

Deja, gal dėl susilūpusio pašto ar dėl kurių kitų priežasčių, kaip man žinoma, tas losangeliešio šimtinis čekis per ketetą metų Vasario 16 gimnazijos nepasiekė ir prieš praėjusią Kalėdą gimnazija to padėjo čekio tebelaukė...

Vasario 16 gimnazijai remti komitetas Čikagoje

Vasario 16 gimnazijai įtaką šimtai rimtai slojo komitetas, sudarytas iš Čikagoje ir jos apylinkėse gyvenančių lietuvių. Štai tas komitetas: Algis Avizienis, Karolis Avizienis, Donatas Bielskus, Jurgis Brinkas, Birutė Navickienė, Irena Sekmokienė, Pranas Sekmokas, Algė Sležienė, Elena Razmienė, Pranas Zailskas ir Ona Zailskienė, kuriai atiteko pirmininkės pareigos.

Komitetas yra paruošęs ir spaudai davęs žinių apie gimnaziją ir renka aukas bei aukų pasižadėjimus. Atsiuntė ir man jų paruoštos literatūros, kurią Xerox mašina perspausdins padalinav vienam kitam sutikim losangeliečių.

Reikia atsiminti, jog aukos per Balfą gimnazijai siųstos, gali būti JAV mokesčius pareikšimus pildant nurašomos į neapmokestinamas išlaidas. Blfo centro adresas yra: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 2606 W. 63rd Street, Chicago, Ill., 60629, o Los Angeles Balfo skyriaus adresas yra: 1284 Live Oak Dr., Anaheim, Calif., 92805, pirmininkas V. Paziūra. Čekius siunčiant reikia pažymėti, jog pinigai skiriami Vasario 16 gimnazijai.

Tevai, kurie norėtų daugiau žinių apie mokslo ir auklėjimą Vasario 16 gimnazijoje, kurie nori arba dar tik abejoja ten sau vaikus siųsti, gali kreiptis į gimnazijos direktorių, ad-

Pasiraukijimas mokslui

(Atkelta iš 4 psl.)

mad, turėjo paprotį pro stogą iškisti savo galvą ir pamatyti ar dar lija.

Palengva priglautieji "beibiai" viska užvaldė: jie "valgė" elektros lemputes, čiulpė rašalą iš rašomųjų pen plunksnų, gardžiavosi žvakėmis, kramtė teleskopus, su pasigardžiamu suėdė dantų pastą, klįjus, o savo lizdams statyti draskė batus, drabužius, lietsargius; nuo moskitų gintys tinkelius sunėšė į medžių galūnes... Idomu buvo stebėti, kaip atdžiai orangutangų vaikai stebėjo Birutę darant ir kepat blynus in patys bandė taip daryti.

Pagaliau Birutė su vyrų 1974 metais pasistatė namus, kurių beždžioniškai nebegalėjo žaloti, o senąją šiaudinę bakūžę jiems paliko, bet nieko netrukus jie išardė ir išnešiojo kad ir namelio pėdsako neliko. Mėginimas jaunuos orangutangus išmokyti pasistatyti "namą" (lizdą) nuėjo niekais: jie atydžiai mokėsi, bet nieko nedarė.

Dabar Birutė ir Rod veikia su Indonezijos studentais ir turi įsteigę net tris stovyklas. Norint daugiau informacijų straipsnio autorius pataria kreiptis į L. S. B. Leakey Foundation, Foundation Center 216-76, Pasadena, Cal. 91125. J. Pr.

Šitas teisėjo Powell nutarimas sustabdė mirties bausmės vykdymą keliems šimtams nuotėstųjų. Teisėjas Powell, gavęs kelių advokatų laiškus, nu-

resu: Priyates Litausches Gymnasium, 684 Lampertheim — Huettelfeld, 4, W. Germany. Taip pat žinių teikia ir čikagiešis Vasario 16 Gimnazijai Remti Komitetas, kurio adresas yra toks pat, kaip ir pirminkės Onos Zailskienės: 1934 So. 48th St., Cicero, Ill., 60650. Komitetas ne tik žinias apie gimnaziją teikia, bet renka lietuvių pasižadėjimus gimnazijos stipendijoms. Verta visiems prie gimnazijos išlaikymo prisidėti. J. Klauseitkis

SUSTABDĖ MIRTIES BAUSMĖS VYKDYMĄ

WASHINGTONAS, D. C. — Ankščiausio teismo teisėjas Lewis F. Powell sustabdė mirties bausmės vykdymą trims nusikaltėliams. Jis nori, kad pats aukščiausias krašto teismas išnagrinėtų jų bylas.

Šitas teisėjo Powell nutarimas sustabdė mirties bausmės vykdymą keliems šimtams nuotėstųjų. Teisėjas Powell, gavęs kelių advokatų laiškus, nu-

JOSEPHINE PAKEL (JURGELYTĖ)

Gyv. Lake of Four Seasons, Ind.

Vėlionė buvo žmona a. a. John Pakel Sr. ir motina John Pakel Jr.

Mirė 1976 m. liepos 24 d., 5:20 al. ryto, sulaukusi 72 metų amžiaus. Gimusi Marquette, Ill.

Paliko nuliūdę: dvi dukters — Elaine Phillips, zentas E. Fennell, ir Erlena Landy, 8 anūkai — Pamela Phillips, Meaghan Landy, John E. Gary, Raymond, Susanne, Shirley ir Janice Pakel, brolis Stanley Yurgil, brolienė Mary, brolienė Betty Yurgil ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Vėlionė buvo uošvė Philomenos Pakel.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette Koplyčioje, 2533 West 71 Street.

Antradienį, liepos 27 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Josephine Pakel giminės, draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Dukters, zentas, anūkai, brolis, giminės. Laidotuvių Direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

SLA

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

- SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdrau- tiems nariams.
- SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvy- bes apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIE- NJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.
- SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$100,000.
- SLA — jaunimui duoda gerą Taupomala Apdraudą - Endowment In- surance, kad jaunuolis gautų pinigų aukšto mokslo studi- joms ir gyvenimo pradžiai.
- SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.
- SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio asmens asme- nimis, rekomenduojama lietuvių KLUBŲ ir draugijų na- riams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 1 metus.
- SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijose. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Jėzus Kristus pagydytave". — Ap. Darb. 9:34.
Šituo žodžius pasakė Petras Anėjui, stabo ištiktam, kurį apaštalas rado Lidoje ir pagydė. Faktas, kad jis buvo išgulėjęs patale astuonerius metus lūdi, kad jo pagydytas buvo Dievo galybe padarytas stebuklas. Tasai įvykis greit pagarsėjo ir pritraukė prie Viešpaties ir jo bažnyčios daugelį. Tokie stebuklai pasiliko tik iki tol, kol gyveno Viešpaties išrinktieji apaštalai. Gydyto dovana, o taip pat kitos dovanos, įvykdavo tik apaštalių rankų uždėjimu. Viešpaties Jėzaus išrinktų ir įstatytų apaštalių buvo tik dvylika, ne daugiau, nes Judo Iškarioto vietą užėmė apaštalas Povilas. Dangiškoji Jeruzalė, kuri buvo regėjime parodyta Jonui Ap- reikštojui, turėjo tik dvylika pamatų.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra m- rusioji? Į tą klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Tel.: GRowehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6245 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAISON VISTA
Kępytė 7-3600 Kępytė 7-3601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY. Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

MAGDUTES MARGUMYNAI

MAGDUTES sahinėrn (S) Naudingi patarimai ir kiti dalykai

• Jei norite, kad kažkui keptant nesiraitytų, reikia ant jų prieš keptant užbarstyti truputį miltų.

• Kondensuotas (evaporated) pienas padaromas iš pieno, 1/2 jo kiekio virinimu išgarinant. Taigi įpylus į kondensuotą pieną tiek pat vandens, gaunamas natūralus pienas.

• Klausinio baltymas greičiau suplakamas ir veikiau susimaišo su cukrum, kai klausiniai, išimti iš šaldytuvo, atšildomi iki kambario temperatūros. Pusė arbatinio šaukštelio kepimo sodos dar labiau pagreitina plakimo procesą, o keptant turi miegliu savybės.

• Suleidęsi nepaistytą vištą atšyla virinui arba kepinui šaldytuve per 21 valandą.

• Želatina vaisiams, daržovėms ar desertui būna tvirtesnė ir patvaresnė, jei želatinos milteliai pilami į verdantį vandenį arba užvirinami, po to pamazu atšalinant ir atšaldant šaldytuve.

• Švelni moters oda yra alergiška bet kokiam kosmetikui, tik alergiška greičiau išsivysto dažniau ir didesnę kiekį vartojant bet kokios kosmetikos.

• Duoną keptavo urviniai žmonės ant įkaitinto akmens. Įkaitinti akmenys buvo patį pir-

duktas — varškė. Įvairios tautos pagal savo skonį ir sugebėjimus pradėjo gaminti sūrus. Daugelio mėgstamas aštraus skonio Cheddar sūris gavo vardą nuo vietovės pavadinimo Anglijoje. 17-mė šimtmečiuje tos vietovės sūrio bei varškės gamintojai užsima ne padaryti rekordinio dydžio sūrį, kurio vidury tilptų 13 metų mergutė. Dėl savo didumo ir aštroko skonio jis išgarsėjo visame pasaulyje.

Sekant senąsias Anglijos tradicijas ir Amerikoje buvo madoje daryti Cheddar sūrus, kartais rekordinio dydžio. Didžiausias toks sūris buvo pagamintas 1837 m. Jis svėrė 1,400 svarų ir buvo įteiktas prezidentui Jacksonui.

M. Miškinytė

TRUMPAI

— **Ponia Marija Wilkosky**, Pinellas Park, Florida, gimtadienio proga gavo brangią ir labai vertingą taip pat prasmingą dovaną — metinę Naujienų prenumeratą nuo savo mielos marios Marge ir mylimo sūnaus Vito Alexander, gyv. Waukegan, Ill. Naujoji mūsų skaitytoja Ponia Marija neseniai šventė 80 metų amžiaus sukaktį. Ji buvo ir tebėra aktyvi visuomenė, socialiai aplinkoje, priklauso pensininkų draugijai ir dalyvauja pramogose bei bendruose daruose. Laisvalaikio daug skaito, domisi Amerikos lietuvių gyvenimu bei jų darbais. Naujienų vadovybė dėkoja Margaritai ir Vito Alexander už tokį išmintingą ir prasmingą dovanos parinkimą brangiam visame pasaulyje asmeniui — savo mielai mamytei, ir kartu su jais siūnia kuo geriausius linkėjimus.

— **Archer Road Kiwanis klubas** iškelė priėmimą pagerbti Brighton Parko apylinkės mokyklų geriausius mokinius. Į sveiką buvo rekomenduota ir pakviesta Daina Mieluolytė iš Taikos karalienės parap. mokyklos.

— **Kristina Lauciu** iš Brighton Parko apylinkės studijoje kalbas Loyolos universitete ir gavo stipendiją studijuoti vokiečių kalbą Vokietijos universitetuose. Sėkmingai baigusi šia studijas, praktikuosis būti Jungtinių Tautų organizacijos vertėja. Valdinė kalbų mokykla yra New Yorke. Kristina yra baigusi Marijos aukšt. mokyklą. Ji taip pat studijuoja prancūzų kalbą.

— **Maironio Lituanistinė mokykla** New Yorke pradės mokytis rugsėjo 11 d. 9 val. ryto. Lituanistinių mokyklų didžiausias veiksnys — mokytojai ir Tėvų komitetas kviečia kuo daugiau vaikų leisti į šią mokyklą, kuri jau dabar ruošiasi ir planuoja darbus bei programas sekantiems mokslo metams. Mokyklos vedėja Gintara Ivaškieienė kreipia daug dėmesio į aukštesniosios mokyklos išlaikymą, kviesdama į šią mokyklą visus apylinkės jaunuolius, nes svarbiausias trukdytojas yra mokinių trūkumas.

Tunisijoje sukamas filmas, vaizduojantis Kristaus gyvenimą. Kristų vaidina britų aktorius Robert Powell. Daugelis stebisi, kuriais sumetimais filmas sukamas Tunisijoje, o ne šventjoje Zemeje.

mas. Panašios aplinkybės yra ir kai kurių kitų lituanistinių mokyklų.

— **Birutės Vaičiūnaitės** vadovaujamas New Jersey lietuvių tautinis ansamblis "Liepsna" dalyvavo paminklinės lentos A. Kuršio atidarymo iškilmėse liepos 4 d. New Yorke. Ansamblis taip pat reprezentavo lietuvių tautybų festivalyje, kurį surengė Wm. Paterson kolegija, Wayne, N. J. Kolegijos salėse buvo dail. Vitkauskaitės-Merkers darbų ir lietuvių buities bei tautodailės paroda ir tautinių audinių audėjos Mildos Kvedarienės raištai audiniuose, lėlės ir gintaro išdirbiniai. Ten, pat buvo Audronės Bartytės deginto medžio meniški darbai. Šokėjams akordeonu grojo grupės šokėja Rūta Raudytė. Festivalis puikiai šymo. N. red.

HELP WANTED — FEMALE

GERO BŪDO MOTERIS gyventi su senyva moterimi. Būtų idealu, jei ji turėtų patarimų slaugės patyrimą. Geri namai ir geras atlyginimas. Prašoma skambinti po 6:30 val. vak. Tel. 434-0737.

RELIABLE COOK — HOUSEKEEPER for couple in Winnetka. Own room, and bath, 5 day week. Some English necessary. Call evenings or weekend 446-1297

RENTING IN GENERAL

Sekantį mėnesį bus išnuomojamas 5 kambarių butas šeimai bei vaikų Marquette Parke tarp 68 ir 69-tos gatvės. Tel. 471-2239

pavyko ir prie to neabejotinai ir pastebimai prisidėjo New Jersey lietuvių.

— **Elė Baltauskaitė, Leonas Bernotas, Linas Banevičius, Zina Dreslytė, Vėra Kodytė, Jonas Kodis, Rimas Kapeckas** ir Vida Zdanaitė baigė Hartordo lituanistinę mokyklą. Mokyklos vedėja yra D. Dzikiene, mokytojai — M. Šerkšnaitė-Heslin, K. Raskevičienė, D. Šliogerytė, kun. V. Bitinas, I. Siemonaitė ir B. Zabulienė. Tėvų komiteta sudarė B. Z. Dapka, I. A. Jalinskai ir R. L. Kapeckai.

Taisome klaidą

Šių metų birželio 21 d. Naujienose, Birželio tragedijos minėjimo aprašyme parašyta, kad "dažnai sušutęs Naureckaitės, Aldont Buntinaitė Bužėnienė...". O turėjo būti parašyta: Birutė Naureckaitė, Laima Naureckaitė Bužėnienė ir Aldona Buntinaitė.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PEIRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERITIMAI

VISŲ RČSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

5 KAMBARIŲ mūrinis bungalovas su 2 kamb. pastogėje. Centrinis šildymas, dujos, garažas. 56-ta ir Rockwell. \$22,000.

2 PO 5 MURINIS. Centrinis šildymas, dujos, 2 mašinų garažas. 62-ta ir Talman. \$29,900.

3 BUTAI ir tuščia krautuvių. \$360 pajamų per mėn. Brighton Parke. \$28,000.

SIMAITIS REALTY
Insurance. Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

UNION PIER, MICHIGAN — The new LUBERMAN MANOR, 15762 Lake shore Dr. Large 1 bedroom deluxe cottages on Lake, Michigan, private beach, housekeeping, \$75 per week, \$250 per month. Call 616/469-9853 or Chicago 792-0595.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEGIŪSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60612. Tel. YA 7-5980

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 K.A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio. 12:30—1:00 v. popiet. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGŲYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69TH STREET
Tel.: REpublic 7-1941

— **DIDELĖ ITAKA VAKARŲ.** EUROPA aiškiai pamatysite, jei Romoje aplankysite Vatikano muziejų, pamatysite Kotrynos Mediči dede Popiežių Klemensą III. Florencijoje — patį Kotryną Mediči, Lietuvos karaliaus Henriką III motiną, Milane — Lietuvos karaliaus Zigmanto II žmoną Boną Storzą, o Paryžiuje — Henriką III ir jo tėvo pastatytą Louvre rūmus.

Dviejų savaitių ekskursija iš Chicago į minėtas Lietuvos itakos vietas išvyksta rugpjūčio 9 d. Ekskursijai vadovauja patyrusi lietuvaitė. Informacijos rašykite World Express Agentūrai, Mm. William H. Cates, 230 W. Monroe St. Chicago, Illinois 60606 arba telefonuokite (312) 332-4111.

— Naujienas galima užsisakyti telefonu, skambinant administracijai darbo valandomis. Taip pat kviečiama skambinti arba rašyti prašant siųsti susipažinimui. Platinimo vajeus proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pageidavimus ir galimų skaitytojų adresus.

(Pr).

— **Apskaičiuojama, kad ruošiamoje Lietuvių liaudies šokių šventėje dalyvaus 2,000 šokių, suvažiuosiu iš įvairių Amerikos vietų. Tikėtai į šokių šventę kainuos nuo \$3.00 iki 8.00.**

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSTI — PARDUOSI — NUOMOSI
IŠVAIRDS DRAUDIMAI
Maloniai jums patarnaus
BALYS BUDRAITIS
4369 ARCHER AVE. CHICAGOJE
Tel. 254-5551
8929 SO. HARLEM AVE.
Tel. 538-3250
135-TA IR ARCHER AVE.
Tel. 257-5861

PASTOVŲ NAMAI
MARQUETTE PARKE
2 BUTŲ moderniai įrengtas namas už Kedzie, žaliame parke. Virs \$4,000 pajamų. Kainuoja \$30,000.

4 BUTŲ mūras prie Maria High. Naujas dujų šildymas. Nauja elektra. 3 auto mūro garažas. \$44,900.

2 BUTŲ po 6 kamb., liuksus 6 metų mūras ir mūro garažas. Atskiri šildymai. Įrengtas beismontas. Arti 71-mos ir California. \$55,000.

6 KAMB. didelis mūrinis namas. Naujas dujų šildymas. Garažas. Tuoju galima užimti \$20,900.

PLATUS LOTAS arti Sv. Kryžiaus ligoninės Pigu.

VALDIS REAL ESTATE
2675 WEST 71 STREET
Tel. 737-7200; arba 737-8534

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi piliečių prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING AND AIR CONDITIONING
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609 Tel. VI 7-3447

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$74 pusemetiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

HOMEOWNERS POLICY
Call Frank Zepolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje
NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI "NAUJINIENOS" — TURI GERIAUSIA PASTISEKIMA BIZNIE

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJINIENOS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio stelgėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos spaudos sklaidai skelbiame Naujienų platinimo vajus.

NAUJINIENOS tvirtai stovi ir kovuoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neįdomas ir nesidėdamos ir sanderūs su okupantais ar jų išgalotais.

NAUJINIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJINIENOS atstovauja tylią lietuvių dangumą Hais pasimetimo, retoriškos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems lietuviams, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienos yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komiteta Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžius užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos, taip pat pavergtų Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškos reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusė metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vieneriai mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusė metų — \$14.00, vieneriai mėn. — \$2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJINIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siūniu _____ dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vajeus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajeus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____

Juozės Vaičiūnienės knygos TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.
DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE. Kūleninio formato 151 psl. Kaina \$2.00
Persiuntimui paštu reikia pridėti 50 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygas galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJINIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608